

Διαδικασία ΔΙΙ_11: Ολοκλήρωση πράξης (πράξεις πλην ΚΕ)

1. Σκοπός

Ο σκοπός της διαδικασίας είναι η επιβεβαίωση από τη ΔΑ/ ΕΦ της ολοκλήρωσης του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου της πράξης και της επίτευξης των τεθέντων στόχων σύμφωνα με την εγκεκριμένη Απόφαση Ένταξης.

2. Πεδίο εφαρμογής

Η διαδικασία εφαρμόζεται σε όλες τις συγχρηματοδοτούμενες, από το Πρόγραμμα, ολοκληρωμένες πράξεις. Για την εφαρμογή της παρούσας διαδικασίας, μία πράξη θεωρείται ολοκληρωμένη (δηλ. περατωθείσα, σύμφωνα με το στοιχείο (37) του άρθρου 2 του Καν. 2021/1060) όταν:

- ✓ έχει ολοκληρωθεί το φυσικό αντικείμενο, δηλ. έχει περατωθεί φυσικά, έχει παραληφθεί και πιστοποιηθεί το σύνολο των εργασιών της πράξης, ή έχει εκτελεστεί πλήρως και
- ✓ έχει ολοκληρωθεί το οικονομικό αντικείμενο, δηλ. έχουν πραγματοποιηθεί όλες οι σχετικές πληρωμές από τους Δικαιούχους και
- ✓ έχει καταβληθεί στους Δικαιούχους η αντίστοιχη δημόσια συμμετοχή.

3. Θεσμικό Πλαίσιο

- Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1060: Άρθρα 2(37),64.β, 65
- Υπουργική Απόφαση 114947/29.11.2022 «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021 – 2027» (ΦΕΚ Β 6132)
- Υπουργική Απόφαση αριθμ. 110565/17.11.2022 «Διαδικασία υποβολής και αξιολόγησης ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης προτάσεων ένταξης στα Προγράμματα ΕΣΠΑ 2021-2027 (ένσταση της παρ. 7 του άρθρου 36 του ν. 4914/2022 (Α' 61)» (ΦΕΚ Β' 5958)
- Κοινή Υπουργική Απόφαση αριθμ. 5483/20.01.2023 (ΦΕΚ Β' 390) «Διαδικασίες δημοσιονομικών διορθώσεων και αναζήτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών στα Τομεακά και Περιφερειακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027»
- Υπουργική Απόφαση αριθμ. 114274/28.11.2022 «Διαδικασίες ελέγχου νομιμότητας διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων στο πλαίσιο των Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027 (έλεγχος δημοσίων συμβάσεων του άρθρου 38 του ν. 4914/2022 - Α' 61)» (ΦΕΚ Β' 6131)

4. Περιγραφή

4.1 Υποβολή στοιχείων Ολοκλήρωσης Πράξης

Με την ολοκλήρωση του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου, ο Δικαιούχος θα πρέπει να προβεί στις απαραίτητες ενέργειες για την ολοκλήρωση της Πράξης. Ο Δικαιούχος υποβάλλει Δελτία Δήλωσης Δαπανών (εάν εκκρεμούν), και, εφόσον είναι απαραίτητο, επικαιροποιεί τα Τεχνικά Δελτία Υποέργων και υποβάλλει τελευταίο Δελτίο Δήλωσης Επίτευξης Δεικτών, προκειμένου να αποτυπώνεται η πραγματική υλοποίηση της Πράξης. Στη συνέχεια, ο Δικαιούχος επικαιροποιεί αναλόγως το Τεχνικό Δελτίο της Πράξης (ΤΔΠ ολοκλήρωσης), το οποίο συνοδεύεται, εφόσον είναι απαραίτητο, από την αναγκαία τεκμηρίωση (*Ε.ΙΙ.11_2 Ενδεικτικός κατάλογος στοιχείων ολοκλήρωσης Πράξης/υποέργων*). Στο ΤΔΠ ολοκλήρωσης, το οποίο είναι μερικώς προσυμπληρωμένο από τα ήδη καταχωρημένα δεδομένα στο ΟΠΣ, ο Δικαιούχος συμπληρώνει απολογιστικά ορισμένα πεδία (κυρίως του τμήματος Δ του ΤΔΠ: ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΥΣΙΚΟΥ

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΠΡΑΞΗΣ), έτσι ώστε το δελτίο αυτό να αποτυπώνει την υλοποίηση της Πράξης σε πραγματικό και όχι πλέον προγραμματικό επίπεδο. Το ΤΔΠ ολοκλήρωσης υποβάλλεται στη ΔΑ/ΕΦ μέσω του ΟΠΣ, προκειμένου αυτό να οριστικοποιηθεί.

4.1.α Ολοκλήρωση υποέργων απαλλοτριώσεων

Οι επιλέξιμες δαπάνες απαλλοτριώσεων/απόκτησης εδαφικών εκτάσεων δεν μπορούν να υπερβαίνουν το 10% της συνολικής επιλέξιμης δημόσιας δαπάνης της Πράξης. Δεδομένου ότι η συνολική επιλέξιμη δημόσια δαπάνη της Πράξης επικαιροποιείται σε κάθε έκδοση του ΤΔΠ και οριστικοποιείται κατά την ολοκλήρωση, θα πρέπει η ΔΑ/ΕΦ να προβαίνει σε τυχόν διορθώσεις δαπανών απαλλοτρίωσης/αγοράς εδαφικών εκτάσεων που έχουν ήδη δηλωθεί και υπερβαίνουν το 10% της εκάστοτε συνολικής επιλέξιμης δημόσιας δαπάνης της Πράξης ή το 15% για εγκαταλελειμμένες και πρώην βιομηχανικές εγκαταστάσεις που περιλαμβάνουν κτίρια. Σημειώνεται επίσης ότι οι επιλέξιμες δαπάνες κατά την ολοκλήρωση της Πράξης για απαλλοτριώσεις/αγορά εδαφικών εκτάσεων αφορούν στα ποσά που έχουν εισπραχθεί από τους Δικαιούχους της απαλλοτρίωσης και τα οποία θα πρέπει να τεκμηριώνονται με αντίστοιχες καταστάσεις από το φορέα πληρωμής. Δεν είναι επιλέξιμα κατά την ολοκλήρωση της Πράξης τα ποσά παρακατάθεσης που δεν έχουν εισπραχθεί από τους Δικαιούχους της απαλλοτρίωσης.

4.2 Εξέταση των συνολικών στοιχείων της Πράξης

Η ΔΑ/ ΕΦ προβαίνει στην εξέταση του ΤΔΠ ολοκλήρωσης, σε συνδυασμό με τα στοιχεία τα οποία τηρεί η ΔΑ/ ΕΦ στο φάκελο Πράξης και στο ΟΠΣ, προκειμένου να επαληθεύσει:

- ✓ τα παραδοτέα (φυσικό αντικείμενο) της Πράξης, την επίτευξη των τεθέντων στόχων (δείκτες εκροών και αποτελεσμάτων) και ότι η πράξη είναι σε λειτουργία (εφόσον απαιτείται),
- ✓ τα στοιχεία του οικονομικού αντικείμενου όπως αυτό έχει αποτυπωθεί στο ΟΠΣ,
- ✓ τη συμμόρφωση του Δικαιούχου με τυχόν συστάσεις προγενέστερων επαληθεύσεων/ ελέγχων που έχουν διενεργηθεί στην Πράξη (από ΔΑ/ ΕΦ, Αρχή Ελέγχου, λοιπά ελεγκτικά όργανα εθνικά ή της Ε.Ε.), καθώς και την αποκατάσταση ελαττωμάτων τα οποία έχουν προκύψει από διενέργεια ελέγχου του ΕΣΠΕΛ,
- ✓ την επιστροφή τυχόν αδιάθετων ποσών, τόκων και μη επιλέξιμου ΦΠΑ,
- ✓ τη συμπλήρωση της κατάστασης τήρησης φακέλου πράξης (*Έντυπο Ε.Ι.1_7 ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΗΡΗΣΗΣ ΦΑΚΕΛΟΥ ΠΡΑΞΗΣ*).

Κατά την εξέταση αυτή, συμπληρώνεται η *Λίστα Διοικητικού Ελέγχου Ολοκλήρωσης Πράξης (έντυπο Λ.ΙΙ.11_1)*.

Στην περίπτωση που απαιτούνται συμπληρωματικά στοιχεία από το Δικαιούχο, η ΔΑ/ ΕΦ τα ζητά μέσω ΟΠΣ, προκειμένου να καταστεί δυνατή η εξαγωγή συμπερασμάτων ως προς τα σημεία που πρέπει να επιβεβαιωθούν.

Εάν από την εξέταση των στοιχείων δεν είναι δυνατόν να επιβεβαιωθεί διοικητικά η ολοκλήρωση του φυσικού αντικείμενου, η τιμή των δεικτών, το ότι η Πράξη είναι σε λειτουργία κλπ, τότε η ΔΑ/ ΕΦ μπορεί να προβεί σε **έκτακτη** επιτόπια επαλήθευση για το σκοπό αυτό, σύμφωνα με τη σχετική *Διαδικασία ΔΙΙ_8 Επιτόπια Επαλήθευση*.

Ο έλεγχος ολοκλήρωσης της Πράξης (διοικητικά ή/ και μετά την επιτόπια επαλήθευση) μπορεί να οδηγήσει σε εντοπισμό ή μη ευρημάτων.

Εάν δεν εντοπιστούν ευρήματα, η ΔΑ/ ΕΦ προχωρά στην έκδοση Απόφασης Ολοκλήρωσης Πράξης, εφαρμόζοντας τα βήματα της παραγράφου 4.3.

Εάν εντοπιστεί εύρημα διοικητικά, η ΔΑ/ ΕΦ συντάσσει Έκθεση Διοικητικής Εξέτασης, στο οποίο καταγράφει το εύρημα και την εισήγησή της για την επιβολή μέτρων. Εάν εντοπιστεί εύρημα κατά την έκτακτη επιτόπια επαλήθευση, η καταγραφή γίνεται στο διακριτό τμήμα της Έκθεσης Επιτόπιας Επαλήθευσης (Έντυπο Ε.ΙΙ.8_3).

Και στις δύο περιπτώσεις, τα παραπάνω έγγραφα θεωρούνται προσωρινά και ο Δικαιούχος δύναται να υποβάλλει αντιρρήσεις, οπότε ακολουθούνται όλα τα σχετικά βήματα¹ που περιγράφονται στη Διαδικασία ΔΙΙ_8 Επιτόπια Επαλήθευση. Ανάλογα με το αποτέλεσμα της οριστικής Έκθεσης Επιτόπιας Επαλήθευσης ή της οριστικής Έκθεσης Διοικητικής Εξέτασης, εφαρμόζονται τα μέτρα που έχουν προσδιοριστεί:

- Δημοσιονομική Διόρθωση και ανάκτηση ή ΜΟΠ (σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στη Διαδ. ΔΙΙ_8 Επιτόπια Επαλήθευση) και στη συνέχεια Απόφαση Ολοκλήρωσης Πράξης, ή
- Ανάκληση της Απόφασης Ένταξης, με ενεργοποίηση της αντίστοιχης Διαδικασίας ΔΙΙ_13.

Σημειώνεται ότι για τις παραπάνω περιπτώσεις (επιτόπια επαλήθευση ή διοικητική εξέταση), καταχωρίζεται ΔΚΔ κατηγορίας 1_A ή κατηγορίας 6 αντίστοιχα.

Αντίστοιχα μέτρα αποφασίζονται, εάν διαπιστωθεί ότι ο Δικαιούχος δεν έχει συμμορφωθεί σε συστάσεις που του είχαν επιβληθεί σε επαληθεύσεις / ελέγχους (σχετικό ερώτημα στη Λίστα Λ.ΙΙ.11_1). Ειδικά για την περίπτωση της μη συμμόρφωσης σε συστάσεις που είχαν γίνει από την ΕΔΕΛ, η ΔΑ συνεργάζεται με την Αρχή Ελέγχου και συναποφασίζουν για τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν. Σε όλες τις περιπτώσεις που διαπιστωθεί (κατά την ολοκλήρωση) μη συμμόρφωση με «ανοιχτές» συστάσεις, η ΔΑ συντάσσει Έκθεση Διοικητικής Εξέτασης, στην οποία καταγράφει τη μη συμμόρφωση και την εισήγηση για την επιβολή μέτρων. Ακολουθεί η διαδικασία αντιρρήσεων (σύμφωνα με τα παραπάνω) και ανάλογα με το αποτέλεσμα της οριστικής Έκθεσης Διοικητικής Εξέτασης, εφαρμόζονται τα μέτρα που έχουν προσδιοριστεί σε αυτή – όπως παραπάνω - και καταχωρίζεται ΔΚΔ κατηγορίας 6.

Εάν η οριστική Έκθεση Επιτόπιας Επαλήθευσης ή η οριστική Έκθεση Διοικητικής Εξέτασης δεν περιλαμβάνει εύρημα ή μη συμμόρφωση σε σύσταση εκδίδεται Απόφαση Ολοκλήρωσης Πράξης.

4.3 Απόφαση Ολοκλήρωσης Πράξης

Η ΔΑ/ ΕΦ:

- ⇒ οριστικοποιεί το τελικό Δελτίο Διοικητικής Επαλήθευσης Δήλωσης Δαπανών και Δελτίο Διοικητικής Επαλήθευσης Επίτευξης Δεικτών (εάν εκκρεμούν)
- ⇒ οριστικοποιεί τα στοιχεία της Πράξης στο ΟΠΣ (Τεχνικό Δελτίο Πράξης, Τεχνικό Δελτίο Υποέργου, κ.λπ.)

Στη συνέχεια, συντάσσει την Απόφαση Ολοκλήρωσης Πράξης (Έντυπο Ε.ΙΙ.11_1), στην οποία:

προσδιορίζονται:

- ✓ η ημερομηνία έναρξης και η διάρκεια της περιόδου υποχρεωτικής τήρησης των δικαιολογητικών εγγράφων σχετικά με τις δαπάνες και τους λογιστικούς ελέγχους,
- ✓ οι μακροχρόνιες υποχρεώσεις του Δικαιούχου (εφόσον η Πράξη εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της Διαδικασίας ΔΙΙ_12: Επαλήθευση μακροχρόνιων υποχρεώσεων),
- ✓ άλλες υποχρεώσεις Δικαιούχου

αναφέρονται:

- ✓ η ολοκλήρωση του οικονομικού και φυσικού αντικειμένου της Πράξης

¹ Δηλ. τα βήματα και οι προθεσμίες ισχύουν και για την Έκθεση Διοικητικής Εξέτασης.

- ✓ η επίτευξη των δεικτών της Πράξης,
- ✓ ότι η πράξη είναι σε λειτουργία (εφόσον εμπίπτει),
- ✓ η τήρηση των υποχρεώσεων που ανέλαβε ο Δικαιούχος με την Απόφαση Ένταξης της Πράξης και η συμμόρφωσή του στις συστάσεις ελέγχων/επαληθεύσεων που διενεργήθηκαν από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα
- ✓ τυχόν οικονομικές εκκρεμότητες του ΠΔΕ.

Η Απόφαση Ολοκλήρωσης Πράξης προωθείται από τον/ην Προϊστάμενο/η ΔΑ/ ΕΦ και εγκρίνεται από τον/ην αρμόδιο/α Γενικό/ή ή Ειδικό/ή Γραμματέα ή Περιφερειάρχη ή άλλο αρμόδιο όργανο. Στη συνέχεια, κοινοποιείται στο Δικαιούχο, με συνημμένο το ΤΔΠ ολοκλήρωσης.

Η Απόφαση Ολοκλήρωσης Πράξης καταχωρίζεται στο ΟΠΣ από τη ΔΑ/ ΕΦ. Το ΤΔΠ ολοκλήρωσης, καθώς και όλα τα συνημμένα έγγραφα και στοιχεία τεκμηρίωσης της επαλήθευσης της Πράξης, αρχειοθετούνται στο Φάκελο Πράξης.

4.4 Διαδικασία ολοκλήρωσης με πρωτοβουλία της ΔΑ/ΕΦ

Η ολοκλήρωση Πράξης μπορεί να γίνει και με πρωτοβουλία της ΔΑ/ΕΦ εφόσον ισχύουν τα εξής:

- ✓ Δεν υπάρχουν εκκρεμείς συστάσεις
- ✓ Έχει ολοκληρωθεί το φυσικό και οικονομικό αντικείμενο, δεν υπάρχουν ΔΔΔ σε εκκρεμότητα και έχει υποβληθεί και επαληθευτεί το δελτίο επίτευξης δεικτών με την τελική τιμή του/των δείκτη/ών
- ✓ Η φύση της πράξης είναι τέτοια ώστε δεν απαιτείται επιτόπια επαλήθευση της ΔΑ/ΕΦ για την επιβεβαίωση της υλοποίησης
- ✓ Έχουν επιστραφεί αδιάθετα ποσά, ΦΠΑ κλπ

Εάν το τελευταίο σημείο δεν έχει εκπληρωθεί, η ΔΑ, μπορεί να προχωρήσει σε έκδοση απόφασης ολοκλήρωσης θέτοντας σχετικό όρο στην Απόφαση Ολοκλήρωσης.

5. Σχετικά έντυπα

Κωδικός	Περιγραφή
E.II.11_1	Απόφαση Ολοκλήρωσης Πράξης
Λ.II.11_1	Λίστα Διοικητικού Ελέγχου Ολοκλήρωσης Πράξης

Στην παρούσα Διαδικασία δύναται να χρησιμοποιηθεί το τυποποιημένο έντυπο *E.II.8_3 Έκθεση Επιτόπιας Επαλήθευσης* ή να συνταχθεί Έκθεση Διοικητικής Εξέτασης.

Επίσης, μπορεί να χρησιμοποιηθούν τα έντυπα: *E.3 Απόφαση Δημοσιονομικής Διόρθωσης, Ανάκτησης, μείωση ορίου πληρωμών (ΜΟΠ) και E.2 Δελτίο Καταχώρισης Διορθώσεων (ΔΚΔ)*.